

Atıfta Bulunmak İçin / Cite This Paper: Sarıca, R. (2019). “2017-2018 Eğitim-Öğretim Yılında Değiştirilen Üniversite Giriş Sınav Sisteminin Ortaöğretim 12. Sınıf Öğrencilerinin Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi”, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(Ek Sayı 1): 841-865
Geliş Tarihi / Received Date: 03.12.2018 **Kabul Tarihi / Accepted Date:** 21.12.2018

Araştırma Makalesi

2017-2018 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILINDA DEĞİŞTİRİLEN ÜNİVERSİTE GİRİŞ SINAV SİSTEMİNİN ORTAÖĞRETİM 12. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĐERLENDİRİLMESİ¹

Dr. Öğr. Üyesi Rabia SARICA

Ahi Evran Üniversitesi, rabiasarica@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-8725-3646

Öz

2017-2018 eğitim-öğretim yılında, hâlihazırda Yükseköğretime Giriş Sınavı (YGS) ve Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) adı verilen, iki aşamalı bir sınav sisteminden oluşan üniversite giriş sınav sistemi değiştirilerek Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) adını almıştır. Üniversite giriş sınav sisteminin sadece ismi değil aynı zamanda sınavdaki oturum sayısı, sınav tarihleri, soru sayıları ve soruların branşlara göre dağılımları da değiştirilmiştir. Buna göre, sınav; Temel Yeterlilik Testi (TYT) ile Alan Yeterlilik Testi (AYT) olmak üzere iki oturumdan oluşmaktadır. Bu bağlamda, bu çalışmanın amacı lise 12. sınıf öğrencilerinin değişen sınav sistemi ile ilgili olarak görüşlerini ortaya çıkarmak ve bu çerçevede üniversite giriş sınav sistemini değerlendirmektir. Çalışma, nitel bir araştırmadır ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiştir. Çalışmanın verileri içerik analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre eğitim-öğretim dönemi içerisinde yapılan değişikliklerin bazı öğrenciler üzerinde kaygı ve strese neden olduğu fakat sınavın ileri bir tarihte uygulanmasının öğrenciler tarafından olumlu karşılındığı söylenebilir. Çalışmanın bulgularında, öğrencilerin olumlu ve olumsuz olarak algıladıkları diğer durumlara yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite Giriş Sınav Sistemi, Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS), Ortaöğretim.

EVALUATION OF THE UNIVERSITY ENTRANCE EXAMINATION SYSTEM CHANGED IN 2017-2018 ACADEMIC YEAR IN THE CONTEXT OF 12TH GRADE STUDENTS' OPINIONS

Abstract

In the 2017-2018 academic year, the two-stage university entrance examination system, called the Entrance Examination for Higher Education (YGS) and the Undergraduate Placement Examination (LYS), was changed. The changing examination system is called as the Higher Education Institutions Examination (YKS). Not only the name of the university entrance examination system, but also the number of sessions in the exam, exam dates, number of questions and the distribution of questions by branches have been changed. According to this, the exam consists of two sessions: Basic Proficiency Test (TYT) and Field Proficiency Test (AYT). In this context, the aim of this study is to reveal opinions of the 12th grade high school students about the changing examination system and to evaluate the university entrance examination system within this framework. The research is a qualitative study and the data was obtained by semi-structured interview form. The data of the study were analyzed using content analysis technique. According to the results of the study, it can be said that the changes made

¹ Bu çalışma, X. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sunulan sözlü bildirin genişletilmiş halidir.

during the education period caused anxiety and stress on some students but the application of the examination at a later date was welcomed positively by the students. In the findings of the study, other conditions that students perceived as positive and negative were included.

Keywords: University Entrance Examination System, Examination of Higher Education Institutions, Secondary Education.

1. GİRİŞ

Örgün eğitimin en üst basamağını oluşturan yükseköğretim, eğitim sistemi içinde çok önemli bir yere sahiptir. Yükseköğretim; ortaöğretimin üzerine en az iki yıl öğrenim hizmeti veren fakülte, enstitü, yüksekokul, meslek yüksekokulu, konservatuar, uygulama ve araştırma merkezleri, yüksek teknoloji enstitüleri gibi kurumları kapsamaktadır. Yükseköğretimin kapsamı çok geniş olmakla birlikte kısaca ifade etmek gerekirse bu seviyedeki eğitim ve öğretimin amaçları: bireylere ilgi ve kabiliyetlerine göre eğitim vermek, ülkenin ihtiyacı olan, gerekli bilgi ve becerilerle donanmış, istihdama yönelik insan gücünü yetiştirmek, bilimsel çalışmalar yapmak ve sonuçlarını toplumun genel kültür ve eğitim seviyesini yükseltmek amacıyla yayınlamaktır (Şişman, 2018: 315).

Bireyleri belirli bir mesleğe yönelik olarak yetiştiren yükseköğretim kurumları, lise veya dengi okullardan mezun olan adayları bir takım sınavlar vasıtasıyla seçme ve yerleştirme işlemine tabi tutarak kendi sistemine öğrenci olarak kabul etmektedir. Eğitim sistemimiz içinde yükseköğretime geçiş olarak adlandırılan bu süreç Arslan (2004: 37) tarafından “eğitim sistemimizin kapanmayan yarısı” şeklinde tabir edilmektedir. Arslan’a (2004: 37-38) göre yükseköğretime geçiş süreci toplumun tüm kesimlerini etkilemekte, eğitsel yönünün yanında toplumsal, ekonomik boyutları olan, gündemden düşmeyen bir konu olarak eğitim sistemimizin en başat sorunları arasındadır ve bu nedenle bu süreci, ülke olarak hâlihazırdaki şartlarımıza uygun, işlevsel bir geçiş sistemi benimseyerek yürütmemiz gerekmektedir. Kelecioğlu (2002: 135) ise üniversite giriş sınav sisteminin, eğitim sistemimizde karşılaştığımız en büyük sorunlardan biri olduğunu ve bu durumun yükseköğrenim görmek isteyen öğrenci sayısının yükseköğretim kurumlarının kontenjanlarından fazla olmasından kaynaklandığını vurgulamaktadır. Son yıllarda yükseköğretim kurumlarının kontenjanlarının arttırıldığı bilinmektedir. Fakat bazı bölümlerin/programların istihdam kaygısı, popülerlik gibi bir takım nedenlerden dolayı öğrenciler tarafından tercih edilmemesi ve bu nedenle kapatılmalarının gündeme gelmesi, başka bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.

Ülkemiz eğitim sisteminde, ortaöğretim kurumlarından mezun veya mezun olabilecek durumdaki öğrenciler genellikle belirli bir meslek edinmek için yükseköğretime devam etmek istemekte ve bunun için de üniversite giriş sınavlarına girmektedirler. Eğitim sistemimizle ilgili olarak Köse (1999: 52), yükseköğretim öncesi eğitim-öğretimin ve bu süreçteki öğrenci,

veli, öğretmen vb. tüm paydaşların çabalarının tamamen üniversite giriş sınavına yönelik ve bu sınava odaklı olarak devam ettiğini ifade etmektedir.

Öğrencilerin, mesleklerini; üniversite giriş sınavı ve bu sınavdaki başarılarıyla belirledikleri böylesine önemli bir sınavın eğitim tarihimizde farklı uygulamaları mevcuttur. 1971 yılında; sınava giren öğrencilerin aldıkları puana ve tercihlerine göre merkezi yerleştirmenin yapılması, 1982 yılında; lise diploma notunun belirli oranlarda ve ortaöğretim başarı puanı (OBP) ismiyle sınavdan alınan puana eklenmesi, 1987 yılında; sınava giren adaylardan öncelikle tercihlerinin alınması ve bu tercihlerle ilişkili olarak adaylara belirli test gruplarını cevaplama imkânının tanınması, 1999 yılında; Öğrenci Seçme Sınavı (ÖSS) ve Öğrenci Yerleştirme Sınavı (ÖYS) olarak gerçekleştirilen iki aşamalı sınavın ikinci aşaması olan ÖYS'nin kaldırılması ve ÖSS adıyla tek sınav olarak uygulanması, 2010 yılında ise sınavın tekrar iki aşamalı hale dönüştürülerek yapılması üniversite giriş sınav sisteminin eğitim sistemimiz içindeki değişkenliğine örnek olması bakımından manidardır (Temli-Durmuş ve Kasa, 2015: 166). Arslan (2004: 40), yükseköğretime öğrenci seçmek ve yerleştirmek maksadıyla yapılan üniversite giriş sınav sisteminde, 1999'da yapılan değişiklikten sonra da kısmen küçük değişikliklerin yapıldığını ve bu sürecin günümüze kadar böyle işlediğini vurgulamaktadır.

Üniversite giriş sınavının sıklıkla değiştirilmesi, günümüze kadar süregelen bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır. Son olarak 2017-2018 eğitim-öğretim yılında yapılan değişiklikle, Yükseköğretime Giriş Sınavı (YGS) ve Lisans Yerleştirme Sınavı (LYS) adı verilen iki aşamalı bir sınav sisteminden oluşan üniversite giriş sınav sistemi değiştirilerek Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) adını almıştır. Sınavla ilgili değişiklik, yalnızca sınavın ismiyle ilgili değil aynı zamanda sınavın içerik ve soru sayıları, uygulanması ve formatıyla da ilgilidir. Sınavla ilgili olarak yapılan değişiklikler ve bunlarla ilgili güncellemeler Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) ve Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından duyurulmuş ve ilan edilmiş, “yükseköğretim kurumları sınavları sıkça sorulan sorular” gibi dokümanlar hazırlanarak, bu kurumların internet sitesinde yayınlanmasıyla süreç içinde paydaşlara bilgilendirmesi yapılmıştır. Öncelikle sınavın uygulanışı ile puan türü bakımından yapılan değişiklikler şu şekilde özetlenebilir: eski sınav sistemi olan YGS ve LYS Mart- Haziran aylarında, 3 hafta sonunda, 5 gün ve 6 oturum şeklinde gerçekleştirilirken, YKS'nin haziran ayında, 1 hafta sonu, 2 gün ve 3 oturum şeklinde uygulanması planlanmıştır. Eski sınav sisteminde 18 puan türü yer alırken, yeni sınav sisteminde 5 puan türü bulunmaktadır (YÖK, 2018: 1-14). Bu değişikliklere bakılarak sınavın uygulanmasıyla ilgili sadeleştirmeye gidildiği söylenebilir.

YKS; birinci oturum temel yeterlik testi (TYT) ile ikinci oturum alan yeterlik testi (AYT) ve yabancı dil testini (YDT) kapsayacak şekilde 2 oturumdan oluşmaktadır. YÖK

(2018: 1-14) tarafından hazırlanan dokümanda ifade edildiğine göre TYT; sayısal ve sözel bölümlerde öğrencilerde bulunması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri içermekte ve eski sınav sisteminde bu kısımda 160 soru yer alırken YKS'de Türkçe, temel matematik, fen bilimleri ve sosyal bilimlerden 120 soru bulunmaktadır. TYT tüm adaylar için zorunlu iken AYT ve YDT isteğe bağlıdır. TYT'de yer alan Türkçe testinde genel olarak okuma, okuduğunu anlama ve yorumlama, Türkçeyi düzgün kullanma, temel kelime ve cümle bilgisi ve imla kuralları gibi yeterliliklerin ölçüleceği belirtilmektedir.

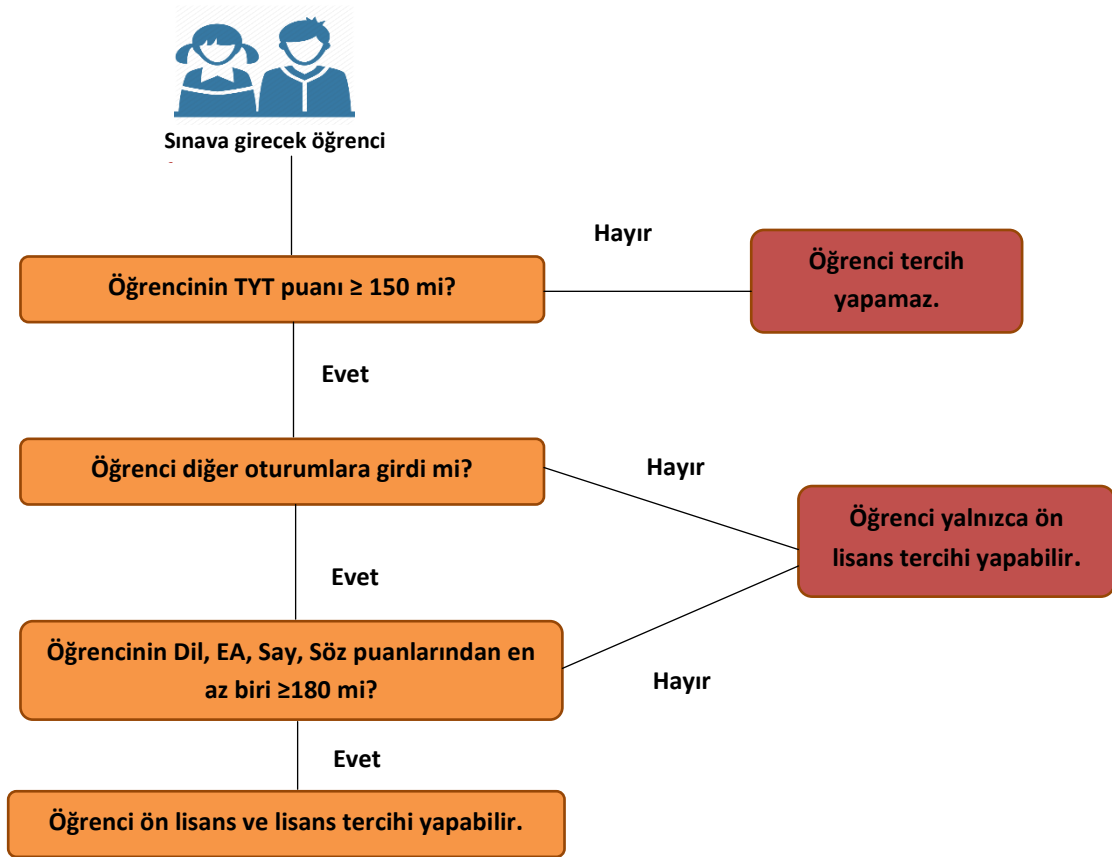
TYT'de bulunan temel matematik testinde ise temel matematik kavramları, bu kavramlarla işlem yürütme, matematiksel ilişkileri kullanarak işlem yapabilme ve bunları günlük hayatta karşılaşılan problemlerde kullanabilme gibi becerilerin ölçüleceği ifade edilmektedir. Benzer şekilde TYT sosyal bilimler testinde; coğrafya, din kültürü ve ahlak bilgisi, felsefe, tarih ile ilgili, fen bilimleri testinde ise fizik, kimya, biyoloji derslerine yönelik temel bilgi ve yeterliliklerin ölçüleceği vurgulanmaktadır. Sınavın ilk oturumu olan TYT'de Türkçe ve matematik testlerinin her birinden 40'ar soru, sosyal bilimler ve fen bilimleri testlerinin her birinden 20'şer olmak üzere toplam 120 soru bulunmaktadır ve TYT ile ilgili örnek sorular ÖSYM tarafından yayınlanmaktadır. Buna göre Türkçe ve matematik testlerinin sınavdaki ağırlığı %33, fen ve sosyal bilimler testlerinin ağırlığı %17 olarak belirtilmektedir (YÖK, 2018: 2-12). Bu istatistiklerden de anlaşılacağı üzere yapılan değişikliklerden en önemlilerinden biri de soru sayılarıdır.

TYT ile YGS arasındaki fark; TYT'nin sadece bilgi değil yeterlilikler temelli bir ölçme ve değerlendirmeyi esas alması olarak ifade edilmekte ve bunun farklı lise türlerinde öğrenim gören öğrenciler için fırsat eşitliğini sağlayacağı belirtilmektedir. Yine YGS'de ezberci dayalı, TYT'de ise daha çok bilgiyi kullanmaya dayalı soruların bulunacağı ve bu soruların Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) ortak müfredatına göre hazırlanacağı vurgulanmaktadır. YGS'de yer alan YGS-1, YGS-2, YGS-3, YGS-4, YGS-5, YGS-6 puan türleri YKS'de TYT puanı olarak hesaplanmaktadır. Öğrencilerin TYT puanlarının geçerliliği 2 yıl olarak bildirilmekte ve bu puanla sınavın ikinci oturumuna katılmaksızın meslek yüksekokullarını tercih edebilecekleri ifade edilmektedir (YÖK, 2018: 2-14).

Eski sınav sisteminde, ikinci oturumda bulunan soru sayısı 340 iken, YKS'de ikinci oturum kapsamında gerçekleştirilen AYT'de 160 soru yer almaktadır. Ayrıca yeni sınav sistemindeki YDT soru sayısı değişmemiş, eski sınav sistemindeki soru sayısı olan 80 olarak kalmıştır. AYT'deki branşlara göre soru dağılımı ise şu şekildedir: Türk Dili ve Edebiyatı ve sosyal bilimler 1 testinden 40 soru (Türk Dili ve Edebiyatı: 24, coğrafya 1: 6, tarih 1: 10), matematik testinde 40 soru, sosyal bilimler 2 testinde 40 soru (coğrafya 2: 11, din kültürü ve

ahlak bilgisi: 6, felsefe, mantık, psikoloji, sosyoloji derslerini kapsayan felsefe grubu: 12, tarih 2: 11), fen bilimleri testinde 40 soru (biyoloji: 13, fizik: 14, kimya: 13) bulunmaktadır (YÖK, 2018:1-7). Bu noktada, eski sınav sistemine oranla soru sayılarının ciddi miktarlarda azaltıldığı anlaşılmaktadır.

YKS’de, puanlar eski sınav sisteminde olduğu gibi 100-500 puan aralığında yer almakta ve ortaöğretim başarı puanı (OBP) adayların puanlarına eklenmektedir. YKS’de, adaylar ön lisans bölümlerine TYT’den aldıkları puanla, lisans bölümlerine ise dil, sözel, sayısal ve eşit ağırlık gibi alanlardan alıkları puan ile yerleştirileceklerdir (YÖK, 2018: 2-10). Bu süreç YKS kılavuzunda, aşağıda Şekil-1deki gibi ifade edilmektedir (ÖSYM, YÖK, 2018: 27).

Şekil-1. YKS Tercih Süreci (YKS Kılavuzu, 2018)

Şekil 1’de de görüldüğü üzere öğrencilerin tercih yapabilmeleri için öncelikle TYT’den 150 ve üzeri puan almaları gerekmektedir. Daha önce de ifade edildiği gibi TYT birinci oturumdur ve yalnızca bu oturuma katılıp ikinci oturuma katılmayan adaylar, puanları 150 ve üzeri ise yalnızca ön lisans programlarını tercih edebilmektedir. Lisans programlarını tercih etmek isteyen adayların, ikinci oturuma da katılması gerekmele birlikte puanlarının 180 ve üzeri olması icap etmektedir. Öğrenciler, TYT’den alınan puanın % 40’ı ve AYT’den

alınan puanın % 60'ı alınarak oluşturulacak ham puana ortaöğretim başarı puanının eklenmesi sonucu ortaya çıkan puan ile tercih yapmaktadır. Tabi ki YDT, dil bölümü öğrencilerinin girdiği bir sınavdır. Ortaöğretim başarı puanının hesaplanma şekli ise değiştirilmeyerek, eski sistemdeki yöntemin uygulanacağı belirtilmiştir (YÖK, 2018: 1-14).

2017-2018 eğitim-öğretim yılında, üniversite giriş sınav sistemi ile ilgili olarak yapılan değişiklikler yukarıda özetlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmanın amacı yapılan değişikliklerle ilgili olarak 12. sınıf öğrencilerinin görüşlerinin ortaya çıkarılması ve bu çerçevede değiştirilen üniversite giriş sınav sisteminin değerlendirilmesidir. Bu bağlamda çalışmada, araştırmanın alt problemleri olan aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

✓ 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminin değişmesi hakkındaki genel görüşleri nelerdir?

✓ 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminde yapılan değişiklikler ile ilgili görüşleri nelerdir?

✓ 12. sınıf öğrencilerinin soruların branşlara dağılımı hakkındaki görüşleri nelerdir?

✓ 12. sınıf öğrencilerinin sınav sistemi değişikliğinin zamanlaması hakkındaki görüşleri nelerdir?

✓ Üniversite giriş sınav sisteminin değişmesi, 12. sınıf öğrencilerini etkilemiş midir? Etkilediyse nasıl etkilemiştir?

Üniversite giriş sınavı birey olarak hayatımızda deneyimlediğimiz en önemli sınavlardan biridir. Çünkü bu sınavdaki performansın sonucuyla; yükseköğretim görme, meslek edinme, belirli bir alanda uzmanlaşma gibi süreçler belirlenmektedir. Bu bağlamda, üniversite giriş sınavı ve bu sınav ile ilgili yapılan değişikliklerin öğrenciler tarafından nasıl algılandığı çok önemlidir. Bu sınav yalnızca öğrenciler için önemli değildir. Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin statü ve değerleri, öğrencilerini bu sınava hazırlamaktaki beceri ve yetkinlikleriyle biçimleniyor demek yanlış olmayacaktır. Çocukları ortaöğretime geçme aşamasında olan veliler, okulun ve öğretmenlerin üniversite giriş sınav sistemindeki başarısını esas alarak tercihlerine yön vermektedir. Bu durum toplumumuz için artık yadsınmayan bir gerçek olarak gündemdedir. Öğretmenler kendileri ile ilgili olarak konuşurken öğrencilerinin bu sınavdaki performanslarını kendi başarı/sızlıkları olarak ifade edebilmektedirler. Kısacası öğretmenlerin, okulların ve okul yönetimlerinin başarı veya başarısızlıkları ve diğer paydaşlar tarafından nasıl algılandıkları bu sınavla direkt ve sıkı sıkıya ilişkilidir denebilir. Tüm bunlara ek olarak, veliler arasında çocuklarının bu sınavdaki performansları zaman zaman övünç vesilesi olabilmektedir.

Üniversite giriş sınavı veya yeni ismiyle YKS; öğretmen, öğrenci, veli, idare, MEB vb. tüm paydaşlar açısından önemlidir. Dolayısıyla bu sınavla ilgili olarak yapılan tüm değişiklikler ve doğal olarak bunların birincil etkisi öğrencilerle ilgili olacağı için bu konudaki düşüncelerinin ortaya çıkarılması önemlidir. Konuyla ilgili ortaya konan öğrenci görüşleri, yapılmakta veya yapılacak olan diğer çalışmalara yön verecek, ışık tutacak mahiyettedir. Bu nedenle, öğrencilerin değiştirilen sınav sistemine yönelik görüşlerinin ortaya konulması ve sınav sisteminin bu bağlamda değerlendirilmesi yararlı olacaktır.

2. YÖNTEM

Bu çalışmada, nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Ekiz'e (2009: 31) göre nitel araştırmaların en belirgin özelliği, üzerinde çalışılan konunun, çalışmada yer alan bireylerin perspektifinden ele alınmasıdır. Nitel araştırma; olay ve olguları kendi bağlamlarında, holistik bir yaklaşımla ele alan ve doküman analizi, görüşme, gözlem gibi veri toplama tekniklerinin sıklıkla kullanıldığı bir araştırma yaklaşımı olarak ifade edilmektedir (Yıldırım, 1999: 10).

Bu çalışmada, nitel araştırma yaklaşımlarından durum çalışması benimsenmiştir. Bir durum, olgu veya olayda meydana gelen değişim ve farklılıkları anlamının önemli olduğu süreçlerde kullanılan durum çalışması; bahsedilen durum veya olay ile ilgili faktörlerin bütüncül bir yaklaşımla araştırıldığı, ilişkili durumdan nasıl etkilendikleri ve o durumu nasıl etkiledikleri üzerine odaklanan, araştırma konusu olan duruma yönelik sonuçların ortaya konulduğu bir desendir ve durum çalışmalarında ortaya konulan sonuçların genellenmesi söz konusu olmamakla birlikte benzer durumların anlaşılması noktasında önemlidir (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 77). Bu çalışmada, üniversite giriş sınav sisteminde yapılan değişikliklerle ilgili öğrenci görüşleri araştırılmış, öğrencilerin bu durumu nasıl karşıladıkları, bu durumdan nasıl etkilendikleri incelenmiş ve revize edilen üniversite giriş sınav sistemi öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmiştir.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında bir Anadolu lisesinde öğrenim görmekte olan 47 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada, ölçüt örnekleme tekniği kullanılmıştır. Ölçüt örneklemede, araştırmacı tarafından önceden belirlenmiş kriterler kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 112). Bu çalışmada, ölçüt olarak kullanılan kriterler: katılımcıların 12. sınıf öğrencisi olmaları ve gönüllülük esaslıdır. Katılımcıların 25'i kız, 22'si erkek öğrencidir ve yaşları 17-19 aralığında değişmektedir. 12. sınıfta sayısal, sözel, eşit ağırlık, dil gruplarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin, konuyla ilgili görüşlerine başvurulmuştur.

2.2. Verilerin Toplanması ve Analizi

Çalışmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Detaylı verilere ulaşabilmek ve anlamlı sorular hazırlamak amacıyla araştırmacı, konusu yeni sınav sistemi olan bir komisyon toplantısına katılmıştır. Bu komisyonda, ilgili okul müdür ve müdür yardımcıları, branş öğretmenleri ve rehber öğretmenler bulunmaktadır. Daha sonra sorular hazırlanmış ve eğitim fakültesinde görev yapmakta olan bir öğretim üyesine sunularak uzman görüşüne başvurulmuştur. Aynı zamanda sorular, dil ve anlatım yönünden bilim uzmanlığına sahip bir Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni tarafından kontrol edilmiştir.

Uzman görüşleri doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılarak sorular oluşturulmuş ve forma son hali verilmiştir. Formda demografik bilgilerin dışında açık uçlu 5 soru bulunmaktadır. Öğrencilere araştırma hakkında bilgi verilmiş, bu bilgilerin kimseye paylaşılmayacağı, bilimsel bir çalışma için kullanılacağı gibi hususlar açıklanarak soruları samimiyetle cevaplamaları istenmiştir. Öğrencilere formlar verilmiş ve soruları rahat bir ortam ve geniş bir zamanda cevaplayabilmeleri için süre tanınmış, araştırmacıdan etkilenmemeleri sağlanarak toplanan verilerin güvenilir olmasına dikkat edilmiştir.

Çalışma kapsamında toplanan veriler, içerik analizi kullanılarak çözümlenmiştir. Yıldırım ve Şimşek (2011: 227), içerik analizinde, birbirine benzeyen verilerin belirli kavramlar ve temalar altında anlaşılır bir şekilde sunulduğunu ifade etmektedir. Verilerin analizi sürecinde, öncelikle öğrencilerden gelen veriler araştırmacı tarafından elektronik ortama aktarılmıştır. Soru hazırlama sürecinde uzman görüşüne başvuru alan öğretim üyesinden verilerin analizi sürecinde de yardım alınmıştır. Araştırmacı ve öğretim üyesi öncelikle birbirinden bağımsız bir şekilde veri setini okumuşlardır. Daha sonra ham verileri ikinci bir kez okuyan öğretim üyesi ve araştırmacı olası kodları çıkarmıştır. Bundan sonraki aşamada benzer ve ilgili kodların hangi tema altında yer alacağı belirlenmiştir. Araştırmacı ve öğretim üyesi bu noktada araştırmanın alt problemlerinde yer alan soruların tema olarak kabul edilebileceği veya oluşturulan kodlara göre yeni tema oluşturulabileceği noktasında görüş birliğine varmıştır. Araştırmacı ve öğretim üyesinin oluşturdukları kodlar ve temaların uyum oranı, Miles ve Huberman (1994: 64) tarafından geliştirilen görüş birliği / (görüş birliği + görüş ayrılığı) X 100 formülü kullanılarak hesaplanmış ve bu oran .89 olarak bulunmuştur. Çalışmada, betimsel istatistik (frekans, yüzde gb.) değerleri verilmiş ve her bir alt problemle ilgili veriler tablolar halinde sunulmuştur. Ayrıca öğrenci görüşlerinden direkt alıntılara yer verilmiş ve çalışmanın katılımcıları olan öğrencilere ait görüşlerin sunulmasında, Ö_{1, 2, 3, 4,} şeklindeki bir kullanım tercih edilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine yönelik bulgular tablolar halinde sunulmuş ve katılımcı görüşlerine direk alıntılar yoluyla yer verilmiştir. Her bir alt probleme yönelik bulgular; tema, olumlu görüşlere yönelik kodlar, olumsuz görüşlere yönelik kodlar, sıklık (f), yüzde (%), katılımcılar başlıkları altında sunulmuş ve ardından yorumlanmıştır.

1. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın birinci alt problemi olan; 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminin değişmesi hakkındaki genel düşüncelerine yönelik görüşlerinin analizinden elde edilen bulgular Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. 12. Sınıf Öğrencilerinin Üniversite Giriş Sınav Sisteminin Değişmesi Hakkındaki Genel Görüşleri

Tema	Olumlu Görüşlere Yönelik Kodlar			Katılımcılar	Olumsuz Görüşlere Yönelik Kodlar			Katılımcılar
	f	%			f	%		
Üniversite giriş sınav sisteminin değişmesi	Faydalı oldu	11	15,1	Ö _{2, 3, 6, 7, 19, 22, 27, 28, 43, 45, 47}	Öğrencileri olumsuz etkiliyor	16	21,9	Ö _{12, 13, 14, 17, 18, 20, 21, 23, 26, 29, 30, 31, 35, 36, 42, 44}
	Önceki sınav sisteminden daha iyi	1	1,4	Ö ₃₉	Sınav sisteminin sık sık değişmesi yanlış	9	12,3	Ö _{3, 4, 5, 9, 20, 32, 33, 38, 42}
	Kolay, anlaşılır bir sistem	1	1,4	Ö ₁₆	Sınav sisteminin değişmesi yanlış	9	12,3	Ö _{1, 21, 25, 29, 33, 34, 35, 37, 44}
					Değişikliğin zamanlaması	7	9,6	Ö _{6, 7, 12, 14, 29, 31, 47}
					Gereksiz	5	6,8	Ö _{8, 10, 12, 30, 38}
					Sınav sistemi değişikliğinin ilanı	5	6,8	Ö _{2, 7, 24, 33, 44}
					Faydalı değil	4	5,5	Ö _{10, 31, 34, 33}
					Eski sınav sistemi daha iyiydi	4	5,5	Ö _{11, 21, 29, 41}
					Adil değil	1	1,4	Ö ₂₇
Olumlu ve Olumsuz Görüşlerin Toplam Frekansı / Yüzdesi						73	100	
Olumlu Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi						13	17,9	
Olumsuz Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi						60	82,1	

Tablo 1’de de görüldüğü üzere 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminin değişmesine yönelik olumlu görüşleri “*faydalı oldu, önceki sınav sisteminden daha iyi, kolay, anlaşılır bir sistem*” kodları altında toplanmaktadır. Sınav sisteminin değişmesine yönelik olumsuz görüşleri ise “*öğrencileri olumsuz etkiliyor, sınav sisteminin sık sık değişmesi yanlış, sınav sisteminin değişmesi yanlış, değişikliğin zamanlaması, gereksiz, sınav sistemi değişikliğinin ilanı, faydalı değil, eski sınav sistemi daha iyiydi, adil değil*” kodları altında toplanmaktadır. 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminin değişmesine yönelik olumsuz görüşlerinin (% 82,1) olumlu görüşlerine (% 17,9) oranla daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bu alt problemle

ilgili öğrenci görüşlerinden alıntılar, öncelikle olumlu ardından olumsuz görüşlere yönelik kodlar başlığı altında yer alan görüşlerin frekans büyüklükleriyle uyumlu olacak şekilde sırasıyla verilmiştir. Buna göre katılımcı görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö 47: *“Açıkçası iyi olduğunu düşünüyorum ama ileride ne olur bilemem”*

Ö39: *“Bu sistem bence daha iyi bir sistemdir. Çünkü ilk sınavımızın puanı iki yıl geçerli ve ilk sınav mantık ağırlıklı fakat ikinci sınav bilgi ağırlıklıdır”*

Ö16: *“Bence herkes yalnızca kendi alanı ile ilgili bölümü yapacağı için kolay ve anlaşılır bir sistem. Zorlayıcı olduğunu düşünmüyorum”*

Ö13: *“Üniversite sınavının sürekli değişmesi öğrenci psikolojisini kötü etkiliyor. Mesela şuan sınav hakkında pek bir şey düşünemiyoruz”*

Ö3: *“Bir daha değişiklik olmasın”*

Ö33: *“Ben sınav öğrencisi olarak sistemin değişmesini sonuna kadar kınıyorum”*

Ö6: *“Dönem ortasında değişmesi hiç iyi olmadı ama sistem güzel”*

Ö8: *“Önemli olan sınav sistemini değiştirmekten ziyade daha iyi bir eğitim sistemi bulup bunu daimi yapmak. Gereksizdi bence sistemin değişmesi”*

Ö2: *“Değişiklik olmasının yanı sıra bunun daha erken açıklanmasını beklerdim”*

Ö10: *“Bence saçma olmuş, sınav sisteminin değişmesi bir işe yaramayacak”*

Ö29: *“Sınav sistemi değişikliği bence güzel bir şey olmadı çünkü öğrenciler sınavın var olduğuna tam anlamıyla motive olamadı. Yani sınav öğrencisi havasına girilmedi. Bana kalırsa eski sistem daha modern ve daha yenilikçi”*

Ö27: *“...sosyal puanı ile fen puanının aynı olması adaletsizlik olarak düşünüyorum”*

2. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın ikinci alt problemi olan, 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminde yapılan değişikliklere yönelik görüşlerinin analizinden elde edilen bulgular Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. 12. Sınıf Öğrencilerinin Üniversite Giriş Sınav Siteminde Yapılan Değişikliklere Yönelik Görüşleri

Tema	Olumlu Görüşlere Yönelik Kodlar	f	%	Katılımcılar	Olumsuz Görüşlere Yönelik Kodlar	f	%	Katılımcılar
Üniversite giriş sınav siteminde yapılan değişiklikler	Sınav tarihi	8	13,1	Ö _{1, 10, 14, 16, 19, 26, 40, 47}	Soru sayıları yetersiz	21	34,4	Ö _{5, 9, 11, 14, 17, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 41, 44, 46, 47}
	Soru sayısının azalması	6	9,8	Ö _{6, 7, 32, 36, 40, 45}	Kapsam geçerliliği düşük	12	19,7	Ö _{6, 7, 11, 14, 17, 20, 21, 22, 25, 35, 38, 41}
	Faydalı	3	5	Ö _{2, 15, 19}	Oturum tarihlerinin arka arkaya olması	8	13,1	Ö _{8, 12, 13, 15, 18, 29, 36, 40}
					Yerleştirme sistemi	2	3,3	Ö _{1, 45}
					Oturum sayısı	1	1,6	Ö ₂₃
Olumlu ve Olumsuz Görüşlerin Toplam Frekansı / Yüzdesi						61	100	
Olumlu Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi						17	27,9	
Olumsuz Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi						44	72,1	

Tablo 2’de de görüldüğü üzere 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminde yapılan değişikliklere yönelik olumlu görüşleri “*sınav tarihi, soru sayısının azalması, faydalı*” kodları altında toplanmaktadır. Sınav sisteminde yapılan değişikliklere yönelik olumsuz görüşleri ise “*soru sayıları yetersiz, kapsam geçerliliği düşük, oturum tarihlerinin arka arkaya olması, yerleştirme sistemi, oturum sayısı*” kodları altında toplanmaktadır. 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminde yapılan değişikliklere yönelik olumsuz görüşlerinin (% 72,1) olumlu görüşlerine (% 27,9) oranla daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bu alt problemle ilgili öğrenci görüşlerinden alıntılar, öncelikle olumlu ardından olumsuz görüşlere yönelik kodlar başlığı altında yer alan görüşlerin frekans büyüklükleriyle uyumlu olacak şekilde sırasıyla verilmiştir. Buna göre katılımcı görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö10: “*Sınav tarihlerini ertelemek mantıklı daha rahat hissediyoruz*”

Ö7: “*Sınav sorularının azalması güzel ama çalıştığımız bazı konuların çıkmaması üzücü*”

Ö2: “*Eski sistemin ezberci anlayışının önüne geçilmeye çalışılması olumlu bir hareket*”

Ö11: “*Soru sayısı olarak edebiyat soruları çok az bir TM’ cinin edebiyat bilgisini ölçmeye yetmez*”

Ö25: “*Diyelim ki 4 yıl boyunca 1 dersten 50 konu görüyorsak 10 soru sorulması amaca hizmet etmeyecek*”

Ö12: “*Sınavın iki gün üst üste olmasının iyi olmadığını düşünüyorum. Birinin stresinden kurtulamamışken bir diğeri stresini yaşıyoruz...*”

Ö1: “*Yerleşmelerde sorun olacağını düşünüyorum*”

Ö23: “*Oturum sayısı 1 tane olmalı*”

3. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın üçüncü alt problemi olan, 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sistemindeki soruların branşlara dağılımına yönelik görüşlerinin analizinden elde edilen bulgular Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3. 12. Sınıf Öğrencilerinin Yeni Üniversite Giriş Sınav Sitemindeki Soruların Branşlara Dağılımına Yönelik Görüşleri

Tema	Olumlu Görüşlere Yönelik Kodlar			Katılımcılar	Olumsuz Görüşlere Yönelik Kodlar			Katılımcılar
	f	%			f	%		
Yeni üniversite giriş sınav sitemindeki sorunların branşlara dağılımı	Yeterli	13	28,3	Ö _{1, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 32, 34, 39, 40, 43, 46}	Soru sayısı yetersiz	28	60,9	Ö _{2,3,4,5,8, 9,11,12,13,14,15, 17, 20, 22, 25, 26, 27,28,29,31, 33, 35, 36, 37, 38, 41, 44, 47}
	Katsayılar düzenlenmeli	2	4,3	Ö _{1, 2}	Sorular zorlayıcı olacak	2	4,3	Ö _{14, 26}
	Türkçe ve matematiğin önemsenmesi iyi	1	2,2	Ö ₃₈				
Olumlu ve Olumsuz Görüşlerin Toplam Frekansı / Yüzdesi						46	100	
Olumlu Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi						16	34,8	
Olumsuz Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi						30	65,2	

Tablo 3'te de görüldüğü üzere 12. sınıf öğrencilerinin değiştirilen üniversite giriş sınav sistemindeki soruların branşlara dağılımına yönelik olumlu görüşleri “*yeterli, katsayılar düzenlenmeli, Türkçe ve matematiğin önemsenmesi iyi*” kodları altında toplanmaktadır. Sınav sistemindeki soru dağılımlarına yönelik olumsuz görüşleri ise “*soru sayısı yetersiz, sorular zorlayıcı olacak*” kodları altında toplanmaktadır. 12. sınıf öğrencilerinin yeni üniversite giriş sınav sistemindeki soruların branşlarına yönelik olumsuz görüşlerinin (%65,2) olumlu görüşlerine (%34,8) oranla daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bu alt problemle ilgili öğrenci görüşlerinden alıntılar, öncelikle olumlu ardından olumsuz görüşlere yönelik kodlar başlığı altında yer alan görüşlerin frekans büyüklükleriyle uyumlu olacak şekilde sırasıyla verilmiştir. Buna göre katılımcı görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö46: “*Soruların branşlara göre dağılımı iyi olmuş*”

Ö1: “*Branşlara göre sorular iyi ama katsayılar düzenlenmeli*”

Ö38: “*Türkçe ve matematiğin bu kadar üstüne düşülmesi güzel bence aynı puan olması çok güzel...*”

Ö8: “*Edebiyat soru sayısı çok az. Eşit ağırlık öğrencisini sayısalardan ayıran edebiyattı. Şimdi soru sayısı az ve sayısal öğrencisi kolaylıkla eşit ağırlık bölümünden tercih yapabilecek*”

Ö12: “*Soru sayılarının az olduğunu düşünüyorum. Mühendislik okuyacak biri 20 fen sorusu çözmeli. 24 edebiyat sorusunun bir eşit ağırlıklı ve sözelci için az olduğunu düşünüyorum.*”

Ö14: “*Edebiyat sınavının soruları çok az ve zorlayıcı olacak*”

4. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın dördüncü alt problemi olan, 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinin zamanlamasına yönelik görüşlerinin analizinden elde edilen bulgular Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4. 12. Sınıf Öğrencilerinin Üniversite Giriş Sınav Sistemi Değişikliğinin Zamanlamasına Yönelik Görüşleri

Tema	Olumlu Görüşlere Yönelik Kodlar	f	%	Katılımcılar	Olumsuz Görüşlere Yönelik Kodlar	f	%	Katılımcılar
Üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinin zamanlaması	İyi	3	7,1	Ö _{19, 22, 47}	Erken açıklanmalı ve öğrenciler bilgilendirilmeli	21	50	Ö _{1, 3, 5, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 18, 24, 25, 33, 36, 40, 41, 43, 44, 45, 46}
					Hatalı	17	40,5	Ö _{2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 18, 25, 31, 34, 35, 40, 44}
					Daha fazla değişiklik olmasın	1	2,4	Ö ₃
Olumlu ve Olumsuz Görüşlerin Toplam Frekansı / Yüzdesi						42	100	
Olumlu Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi						3	7,1	
Olumsuz Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi						39	92,9	

Tablo 4'te de görüldüğü üzere 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinin zamanlamasına yönelik olumlu görüşleri “iyi” kodu altında toplanmaktadır. Üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinin zamanlamasına yönelik olumsuz görüşleri ise “erken açıklanmalı ve öğrenciler bilgilendirilmeli, hatalı, daha fazla değişiklik olmasın” kodları altında toplanmaktadır. 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinin zamanlamasına yönelik olumsuz görüşlerinin (%92,9) olumlu görüşlerine (%7,1) oranla daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bu alt problemle ilgili öğrenci görüşlerinden alıntılar, öncelikle olumlu ardından olumsuz görüşlere yönelik kodlar başlığı altında yer alan görüşlerin frekans büyüklükleriyle uyumlu olacak şekilde sırasıyla verilmiştir. Buna göre katılımcı görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö22: “İyi bir zamanlama”

Ö13: “... en azından yaz tatilinde söylenmiş olsaydı çalışma düzenimizi ona göre ayarlardık”

Ö14: “Sınav değişikliği sınavdan en az 1 sene önce olmalı...”

Ö24: “Keşke daha önce açıklansaydı sınava 6 ay kala değil.”

Ö5: “Zamanlaması kesinlikle yanlış. Damdan düşer gibi iki milyon insanın hayatını etkileyen bir sınav öyle bir anda değiştirilmemeliydi”

Ö10: “Çok mantıksız. Dönem ortasında sınav sistemi değiştirilmez”

Ö3: “Bir daha değişiklik olmasın”

5. Alt Probleme Yönelik Bulgular

Çalışmanın beşinci alt problemi olan, üniversite giriş sınav sistem değişikliğinin 12. sınıf öğrencilerini etkileyip etkilemediği ve etkilediyse nasıl etkilediğine yönelik görüşlerinin analizinden elde edilen bulgular Tablo 5’te yer almaktadır.

Tablo 5. 12. Sınıf Öğrencilerinin Üniversite Giriş Sınav Sistemi Değişikliğinden Etkilenip Etkilenmedikleri Ve Etkilendilerse Nasıl Etkilendiklerine Yönelik Görüşleri

Tema	Olumlu Görüşlere Yönelik Kodlar		f	%	Katılımcılar	Olumsuz Görüşlere Yönelik Kodlar		f	%	Katılımcılar
Üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinin öğrenciler üzerindeki etkileri	Etkilemedi		8	16	Ö _{3,4,17,22, 23,35,39,47}	Kaygı ve stres arttı		12	24	Ö _{1,2,6,7,11,13,14, 16, 18, 31, 33, 34}
	Moral-motivasyonum arttı		4	8	Ö _{5, 23, 27,46}	Etkiledi		7	14	Ö _{9, 10, 14, 21, 32, 45, 46}
						Moral-motivasyonum azaldı		6	12	Ö _{8, 12,29,30,33,40}
						Psikolojim bozuldu		5	10	Ö _{6, 13, 33, 36, 41}
						Korktum		3	6	Ö _{18, 36, 37}
						Çalışma sürem azaldı		2	4	Ö _{15, 33}
						Belirsizlik		2	4	Ö _{33, 43}
						Umursamıyorum		1	2	Ö ₂₅
						Olumlu ve Olumsuz Görüşlerin Toplam Frekansı / Yüzdesi		50	100	
						Olumlu Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi		12	24	
					Olumsuz Görüşlerin Toplam Görüşlerdeki Frekansı / Yüzdesi		38	76		

Tablo 5’te de görüldüğü üzere 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinden etkilenip etkilenmediklerine ve etkilendilerse nasıl etkilendiklerine yönelik olumlu görüşleri “*etkilemedi, moral-motivasyonum arttı*” kodları altında toplanmaktadır. Öğrencilerin üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinden etkilenip etkilenmediklerine ve etkilendilerse nasıl etkilendiklerine yönelik olumsuz görüşleri ise “*kaygı ve stres arttı, etkiledi, moral-motivasyonum azaldı, psikolojim bozuldu, korktum, çalışma sürem azaldı, belirsizlik, umursamıyorum*” kodları altında toplanmaktadır. 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinden etkilenip etkilenmediklerine ve etkilendilerse nasıl etkilendiklerine yönelik olumsuz görüşlerinin (%76) olumlu görüşlerine (%24) oranla daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Bu alt problemle ilgili öğrenci görüşlerinden alıntılar, öncelikle olumlu ardından

olumsuz görüşlere yönelik kodlar başlığı altında yer alan görüşlerin frekans büyüklükleriyle uyumlu olacak şekilde sırasıyla verilmiştir. Buna göre katılımcı görüşleri aşağıdaki gibidir:

Ö17: *“Pek bir değişim olmadı. Aynı”*

Ö35: *“Olmadı. Sonuçta bir sınava gireceğiz. Yapacak bir şey yok.”*

Ö5 : *“Sınavın ileri tarihe alınması (eski sınav sistemine göre) moralimi düzeltti”*

Ö27: *“Bence iyi oldu. Motivasyon olarak zamanımız daha da arttı”*

Ö13: *“Sınav anında ne yapacağımız hakkında tedirgin oluyoruz...”*

Ö18: *“Evet benim için oldu. Sürekli karar değiştirdim, ne yapacağımı bilmeyen bir duruma geldim ve korktum. Bu da gerilmeme ve strese girmeme sebep oldu.”*

Ö32: *“Ders çalışmamı ters yönde etkiliyor...”*

Ö12: *“Evet oldu. Bütün moral ve motivasyonum senenin ortasında sistem değişince haliyle düştü”*

Ö36: *“Psikolojim ilk başta çok bozuldu. Yapamayacağım korkusu oldu. İlk başta sosyal yok dediler sosyale çalışmayı bıraktım.”*

Ö18: *“Üniversite sınavı şuan beni fazlasıyla korkutuyor”*

Ö15: *“Yıl içinde değişmesi sınava olan çalışmamı azalttı ve kötü yönde etkiledi”*

Ö33: *“Nasıl bir sınavla karşı karşıya geleceğimi bilmediğim için sürekli bir endişe içindeyim”*

Ö25: *“Artık o kadar sık sistem değişiyor ki umursamıyorum yani”*

4. TARTIŞMA

Bu bölümde, çalışmanın bulguları ilgili literatür kapsamında tartışılmıştır. Ancak üniversite giriş sınav sistemi değişikliği 2017-2018 eğitim-öğretim yılı içinde gerçekleştirilmiş olup alan yazında yeni üniversite giriş sınav sistemi ile ilgili direkt bir çalışmaya rastlanmamıştır. Dolayısıyla bu çalışmanın ortaya koyduğu bulgular, her bir alt problem kapsamında konuyla ilgili genel literatür ve çalışmanın kendi bulguları kapsamında tartışılmıştır.

Bu çalışmanın birinci alt problemi; 12. sınıf öğrencilerinin üniversiteye giriş sınav sisteminin değişmesi ile ilgili genel görüşleridir. Üniversite giriş sınav sisteminin değişmesine yönelik, öğrenciler olumlu ve olumsuz görüşlere sahiptir. Buna göre olumlu görüşler *“ faydalı oldu, önceki sınav sisteminden daha iyi, kolay, anlaşılır bir sistem”* kodları altında toplanmaktadır. Sınav sisteminin değişmesine yönelik olumsuz görüşleri ise *“ Öğrencileri olumsuz etkiliyor, sınav sisteminin sık sık değişmesi yanlış, sınav sisteminin değişmesi yanlış, değişikliğin zamanlaması, gereksiz, sınav sistemi değişikliğinin ilanı, faydalı değil, eski sınav sistemi daha iyiydi, adil değil”* başlıkları altında toplanmaktadır. Bu alt probleme yönelik, öğrencilerin olumlu görüşlerine (% 17,9) oranla daha fazla olumsuz görüşlere (% 82,1) sahip

oldukları anlaşılmaktadır. Yılmaz ve Altinkurt (2011: 942) tarafından yapılan çalışmada, Türk eğitim sisteminin en önemli sorunlarından birinin merkezi sınavlar olduğu belirtilmektedir. Gür ve Çelik (2009: 29-30) tarafından Türkiye’de Milli Eğitim Sistemi Yapısal Sorunlar ve Öneriler başlığıyla hazırlanan raporda, üniversite giriş sınav sisteminin sıklıkla değiştiği ancak sorunların çözülemediği ifade edilmektedir. Aynı çalışmada, bu durumun nedeni; yapılan değişikliklerin bütünsel olmayıp parçalı iyileştirmeler olması şeklinde açıklanmaktadır. Yine aynı raporda, üniversite giriş sınav sisteminde sık sık değişikliğe gidilmesinin ve dolayısıyla yapılan değişikliklerin zaman zaman ortaöğretimde önceden hesap edilemeyen bir takım problemlere neden olduğuna dikkat çekilmektedir.

Eğitim sisteminde, sık sık ve plansız yapılan değişikliklerin, kademeler arası geçişlerin doğru bir şekilde yapılamamasının ve çoktan seçmeli testlere dayanan ulusal çapta yapılan sınavların eğitimde bir takım nitelik ile ilgili sorunlara yol açtığı vurgulanmaktadır (Can, 2015: 294). Karlı ve Üstüner (2001: 35) üniversite giriş sınav sistemindeki değişikliğe ilişkin öğrenci algılarını inceledikleri çalışmada, son yirmi yılda üniversite giriş sınav sisteminde pek çok kez değişiklik yapıldığını ve bu değişikliklerin hem pozitif hem negatif bir takım durumları beraberinde getirdiğini belirtmektedir. Bahsi geçen çalışmada, öğrencilere yöneltilen “yeni sınav sisteminin getirdiği değişiklikleri genel olarak nasıl değerlendiriyorsunuz” sorusuna yönelik olarak öğrencilerin, % 34,6’sının olumlu, % 29,4’ünün olumsuz düşüncelere sahip olduğu ve % 36,8’inin kararsız olduğu bulgusu yer almaktadır. Bu çalışmada ise öğrencilerin üniversite giriş sınav sisteminin değişmesine yönelik genel düşüncelerinin olumsuz olduğu bulgusu ortaya çıkmıştır. Bu farklılık, bu çalışma ile Karlı ve Üstüner’in (2001: 43) çalışmasında incelenen üniversite giriş sınav sisteminde yapılan değişikliklerin içeriğinden kaynaklanmış olabilir. Bahsi geçen çalışmada, üniversite sınav sisteminde yapılan değişikliğin; okul puanı uygulaması olduğu ve bu uygulamanın öğrencilerin ders çalışmasına, yine öğrenci ve velilerin okula ilgisine bir etkisinin bulunmadığı ifade edilmektedir. Oral’a (2012: 11) göre ise yükseköğretime giriş sınavının daha etkili olabilmesi için sınavın kendinde format değişikliği yapmak gerekmektedir.

Bu çalışmanın ikinci alt problemi; 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminde yapılan değişikliklere yönelik görüşleridir. Üniversite giriş sınav sisteminde yapılan değişikliklere yönelik, öğrenciler olumlu ve olumsuz görüşlere sahiptir. Buna göre olumlu görüşler “*sınav tarihi, soru sayısının azalması, faydalı*” kodları altında toplanmaktadır. Sınav sisteminde yapılan değişikliklere yönelik olumsuz görüşler ise “*soru sayıları yetersiz, kapsam geçerliliği düşük, oturum tarihlerinin arka arkaya olması, yerleştirme sistemi, oturum sayısı*” başlıkları altında toplanmaktadır. Bu alt probleme yönelik, öğrencilerin olumlu görüşlerine (% 27,9) oranla daha fazla olumsuz görüşlere (% 72,1) sahip oldukları

anlaşılmaktadır. Üniversite giriş sınav sisteminde yapılan en önemli değişikliklerden biri soru sayılarıdır. Berberoğlu ve arkadaşları (2012: 10-21) geniş ölçekli sınavlarda kapsam geçerliliğini inceledikleri çalışmada, kapsam geçerliliğinin bütün ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinde dikkate alınması gereken önemli bir özellik olduğunu belirtmektedir. Ülkemizde, geniş çapta yapılan sınavlardan olan seviye belirleme sınavı (SBS) ve yükseköğretime giriş sınavı (YGS) soru örneklerinin incelendiği bahsi geçen çalışmada, bu sınavlarla ilgili olarak kapsam geçerliliği noktasında sorunlar olduğu ifade edilmektedir.

Bir başka merkezi sınav olan SBS ile ilgili olarak yapılan bir çalışmada, sınavın Türkçe dersine ait kapsam geçerliliğini kısmen sağladığı belirtilmektedir (Gültekin ve Arhan, 2015: 69). Can (2017: 113-119) tarafından yapılan çalışmada ise öğretmen adaylarının, merkezi sınavlar ile ilgili olarak soruların hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecine yönelik olumsuz görüşlere sahip oldukları ve yine merkezi sınavların geçerlilik, güvenilirlik, kullanışlılık gibi bir ölçme aracında bulunması gereken temel özelliklere yeterli seviyede sahip olmadıklarına yönelik düşünceleri ifade edilmektedir. Merkezi sınavlara yönelik geçerlik ve güvenilirlikle ilgili endişelere farklı çalışmalarda dikkat çekilmektedir (Berberoğlu ve diğerleri, 2012: 10-21; Can, 2017: 111; Görmez ve Coşkun, 2015: 21; Karakaya ve Tavşancıl, 2008: 987). Başkan ve Alev (2009: 29) tarafından yapılan çalışmada ise bir diğer merkezi sınav olan KPSS'nin öğretmenlik meslek derslerine yönelik kapsam geçerliliği incelenmiş ve sınavda yer alan soruların lisans programındaki dersler açısından dağılımının uygun olmadığı, kazanılan davranışların kısıtlı bir kısmının sınavda ölçüldüğü bulgusu yer almaktadır. Bu çalışmalardan farklı olarak Özden (2007: 84), ÖSS sınav sorularını kapsam ve düzey bakımından değerlendirdiği çalışmasında, sınavda yer alan soruların ortaöğretim kimya programına göre kapsam ve düzey yönünden uygun olduğu ancak bazı konulardan soru sorulmadığını belirtmektedir. İkinci alt probleme yönelik olarak ortaya konan öğrencilerin sahip olduğu bir diğer olumsuz görüş sınavın yerleştirme kısmı ile ilgilidir. Bu bulguyla benzer şekilde, Gürbüz Türk ve Kınal (2018: 33, 42), yükseköğretime geçişte uygulanan sınavlarda yapılan değişikliklerle ilgili olarak süreç ve faktörlerde bir takım değişiklikler yapılmış olsa da yerleştirme açısından büyük farklılıkların olmadığını, yükseköğretimdeki arz-talep tutarsızlığının devam ettiği sürece farklı model, uygulama ve sınav arayışının devam edeceğinin altını çizmektedir.

Bu çalışmanın üçüncü alt problemi; 12. sınıf öğrencilerinin yeni üniversite giriş sınav sistemindeki soruların branşlara dağılımına yönelik görüşleridir. Üniversite giriş sınav sistemindeki soruların branşlara dağılımına yönelik, öğrenciler olumlu ve olumsuz görüşlere sahiptir. Buna göre olumlu düşünceler “*yeterli, katsayılar düzenlenmeli, Türkçe ve*

matematiğin önemsenmesi iyi” kodları altında toplanmaktadır. Sınav sistemindeki soruların dağılımına yönelik olumsuz görüşleri ise *“soru sayısı yetersiz, sorular zorlayıcı olacak”* başlıkları altında toplanmaktadır. Bu alt probleme yönelik, öğrencilerin olumlu görüşlerine (% 34,8) oranla daha fazla olumsuz görüşlere (% 65,2) sahip oldukları anlaşılmaktadır. Soruların branşlara dağılımı ile ilgili olumlu görüşlere örnek olarak; Ö18’in *“bence yeterli”*, Ö32’nin *“bence tam olması gerektiği gibi”*, Ö39’un *“soruların branşlara göre dağılımı böyle iyi”* şeklindeki düşünceleri verilebilir. Soruların branşlara dağılımına yönelik olumsuz görüşlere örnek olarak ise Ö2’nin *“Türkçe-Matematik (TM) öğrencisi olarak edebiyat gibi önemli bir dersin soru sayısının daha fazla olmasını beklerdim”*, Ö3’ün *“Edebiyat ve coğrafya sorularının azaltılması çok kötü olmuş. Edebiyatta 600 sayfa kitap çalışıyorsun, ezber yapıyorsun 24 soru çıkıyor...”*, Ö9’un *“Branşlara göre orantılı dağıtılmalı, herkese kendi alanından daha fazla soru sorulmalı”*, Ö12’nin *“Soru sayılarının az olduğunu düşünüyorum. Mühendislik okuyacak öğrenci 20 fen sorusu çözmemeli, soru sayısı arttırılmalı. 24 edebiyat sorusunun bir eşit ağırlıklı ve sözelci için az olduğunu düşünüyorum”* şeklindeki düşünceleri verilebilir. Üniversite giriş sınav sistemindeki en önemli değişikliklerden bir tanesi soru sayılarının azaltılması ve bunların branşlara göre dağılımıdır. Bir önceki sınav sisteminin birinci oturumunda 160, ikinci oturumunda ise 340 soru sorulmaktaydı. Yapılan değişiklikle birlikte YKS birinci oturumdaki (TYT) soru sayısı 120’ye, ikinci oturumdaki soru sayısı (AYT) ise 160’a düşürülmüştür. Örneğin; AYT’deki fen bilimleri soru dağılımları biyoloji, 13; fizik 14; kimya 13 şeklindedir. TYT sosyal bilimler soru dağılımları ise coğrafya, felsefe, tarih; 5, din kültürü ve ahlak bilgisi 5 olarak dağıtılmıştır (YÖK, 2018: 1-7). Bu rakamlardan da anlaşıldığı üzere soru sayıları ciddi miktarlarda düşürülmüştür ve bu durum öğrenciler tarafından çoğunlukla olumsuz olarak algılanmıştır denebilir.

Bu çalışmanın dördüncü alt problemi; 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinin zamanlamasına yönelik görüşleridir. Üniversite giriş sınav sisteminin değişikliğinin zamanlamasına yönelik, öğrenciler olumlu ve olumsuz görüşlere sahiptir. Buna göre olumlu düşünceler *“iyi”* kodu altında toplanmaktadır. Sınav sistemi değişikliğinin zamanlamasına yönelik olumsuz görüşleri ise *“erken açıklanmalı ve öğrenciler bilgilendirilmeli, hatalı, daha fazla değişiklik olmasın”* başlıkları altında toplanmaktadır. Bu alt probleme yönelik, öğrencilerin olumlu görüşlerine (% 7,1) oranla daha fazla olumsuz görüşlere (% 92,9) sahip oldukları anlaşılmaktadır. Eğitim sistemimiz de son yıllarda önemli değişiklikler yapılmaktadır. Öğretim programları güncelleme-revize çalışmaları, Fatih projesi kapsamında tüm okullara akıllı tahta kurulması, TEOG sınavının kaldırılması ve 2017-2018 eğitim-öğretim yılında yapılan üniversite giriş sınav sisteminin değişmesi bunlardan

bazılarıdır. Tüm bu gelişmeler, eğitim sistemimizin sorunlarını çözmeye yönelik atılan olumlu adımlar olarak görülebilir. Bunlardan biri olan üniversite sınav sisteminin değişikliği de sınavla ilgili yapıcı birtakım değişiklikler içermektedir. Ancak sınav sistemi değişikliğinin dönem içinde yapılması, sınava yakın bir zamanda ilan edilmesi, değişikliklerin netleştirilme süresinin uzaması gibi durumlar bu çalışmanın sonuçlarında da görüldüğü gibi öğrenciler tarafından olumsuz algılanmıştır ve sınav değişikliği ile ilgili haberler gündemi uzunca bir süre meşgul etmiş, öğrenci, veli ve öğretmenlerin kaygıları zaman zaman ekranlara yansımıştır. Bakırcı ve Kırıcı (2018: 384) tarafından yapılan çalışmada, yeni sınav sistemi açıklanmadan TEOG'un kaldırılmasının paydaşlar üzerinde bir takım çelişki ve tereddütleri yarattığı, kaygılarını arttırdığı ve öğrencilerin derse yönelik ilgi ve motivasyonlarını azalttığı ifade edilmektedir. Benzer şekilde Can (2017: 108), merkezi sınavlarla ilgili olarak öğrenci, veli ve toplumun bu konudaki ihtiyaç ve beklentilerinin dikkate alınması gerektiğini ifade etmektedir.

Üniversite giriş sınavı veya yeni adıyla YKS; öğrencilerin eğitim hayatlarındaki en önemli sınavlardan biridir. Çünkü bu sınav, bireylerin mesleğini seçme ve geleceğini yönlendirme noktasında belirleyicidir. Dolayısıyla böyle önemli ve sınava giren öğrenci sayısının milyonları bulduğu bir sınavın hazırlık sürecinin de kolay olmayacağı söylenebilir. Öğrencilerin bu süreç içerisinde kaygı, stres, endişe, bıkkınlık, yılgınlık, yorgunluk vb. duyu durumlarıyla karşı karşıya kalmaları kaçınılmaz görünmektedir. Ünsal-Barlas ve arkadaşları (2010: 18), eleme temeline dayanan bu tarz sınavların öğrencilerin kendilik algıları üzerinde zaman zaman olumsuz yansımalarının olabileceğini bildirmektedir. Öğrencilerin hayatlarında böylesi önemli yer tutan, milyonlarca öğrenci ile birlikte ailelerinin de bu sınavlara hazırlık sürecinden maddi ve manevi olarak etkilendikleri düşünülürse öğrencilerin, sınav sistemi değişikliği ile ilgili zamanlama hususunu olumsuz algılamaları anlaşılabilir bir durumdur.

Bu çalışmanın beşinci alt problemi; 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinden etkilenip/etkilenmedikleri ve etkilendilerse nasıl etkilendiklerine yönelik görüşleridir. Üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinden etkilenip/etkilenmedikleri ve etkilendilerse nasıl etkilendiklerine yönelik olarak öğrenciler, olumlu ve olumsuz görüşlere sahiptir. Buna göre olumlu düşünceler “*etkilemedi, moral-motivasyonum arttı*” kodları altında toplanmaktadır. Sınav sistemi değişikliğinden etkilenip/etkilenmedikleri ve etkilendilerse nasıl etkilendiklerine yönelik olumsuz görüşleri ise “*kaygı ve stres arttı, etkiledi, moral-motivasyonum azaldı, psikolojim bozuldu, korktum, çalışma sürem azaldı, belirsizlik, umursamıyorum*” başlıkları altında toplanmaktadır. Bu alt probleme yönelik, öğrencilerin olumlu görüşlerine (% 24) oranla daha fazla olumsuz görüşlere (% 76) sahip oldukları

anlaşılmaktadır. Baştürk (2011: 69), üniversiteye hazırlanma sürecinin öğrencilerin öğrenmeleri üzerine olumsuz etkileri bulunduğunu bildirmektedir. Bu hususun, pek çok ve farklı nedenleri olabilir. Ancak öğrencilerin sınava hazırlık sürecinde yaşadıkları kaygı, stres, endişe vb. duyguların belirli bir seviyenin üzerinde olmasının, öğrenmeyi negatif yönde etkilediği bilinen bir gerçektir.

Ülkemizde lise öğrencilerinin hayatının, yoğun okul ders programları, sınava hazırlık süreci ve aldıkları özel dersler nedeniyle ağır bir tempoda geçtiği vurgulanmaktadır ve bu durumun, lise öğrencilerinin yaşadığı yoğun stresin kaynağı olduğu, aşırı stresin ise tükenmişlikle sonuçlanabileceği ifade edilmektedir (Kutsal ve Bilge, 2012: 284-285). Benzer şekilde Büyüköztürk (2016: 348) de, üniversiteye giriş ve diğer merkezi sınavların öğrencilerde yüksek stres ve kaygıya neden olduğunu, öğrencilerin baskı altında hissettiklerini belirtmekte ve aileler, öğretmenler, okul yöneticileri gibi paydaşların öğrencilerle ilgili yüksek başarı beklentilerinin, bu durumun nedeni olduğunu ifade etmektedir. Hatta sadece bir kez uygulanan bu sınavlarda gösterilen performansla ilgili olarak, var olup/olmama şeklinde toplumda bir algı olduğunu belirten Büyüköztürk (2016: 348), bu sınavlardaki başarılarına göre öğrencilerin çok şey kaybedebileceğini veya kazanabileceğini ifade etmektedir.

Eğitim-öğretim hayatında bir kez deneyimlenen ve YKS gibi sonuçları belirleyici olan sınavların, öğrenciler üzerinde olumsuz duygular oluşturabildiği anlaşılmaktadır. Bu sınavlarla ilgili olarak, yapılan değişikliklerin de öğrenciler üzerinde zaten hâlihazırda var olan bu olumsuz duyguları devam ettirdiği veya zaman zaman arttırdığı söylenebilir. Bu anlamda, bu araştırmada ortaya çıkan sonuçlar ile diğer çalışmalarda sonuçların benzerlik gösterdiği anlaşılmaktadır. Karşlı ve Üstüner (2001: 43) tarafından yapılan çalışmada, üniversite sınav sisteminde yapılan bir değişikliğin (okul puanı uygulaması), öğrencilerin ders çalışmasına, okula olan ilgilerine, motivasyonlarına ciddi bir etkisinin olmadığı belirtilerek, bu sonucun üniversiteye girişte sınav tür ve sayısının değişmesinin sorunları çözmediğine yönelik diğer çalışma (Aşkar, 1985; Oral, 1983; Tezbaşaran, 1987) sonuçlarıyla uyumlu olduğu ifade edilmektedir. Yine bu alt probleme yönelik, öğrenciler tarafından ifade edilen ders çalışma sürelerinin azaldığına yönelik bulgu ile Kelecioğlu (2002: 135) tarafından yapılan çalışmada, öğrenciler tarafından ifade edilen ÖSS'nin ders çalışmaya ayırdıkları zamanı olumsuz etkilediğine yönelik sonuçlar benzerlik göstermektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç olarak bu çalışmada, değişen üniversite giriş sınav sisteminin 12. sınıf öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre bu çalışmanın katılımcıları olan 12. sınıf öğrencilerinin üniversite giriş sınav sisteminin değişmesine yönelik, üniversite giriş sınav sisteminde yapılan değişikliklere yönelik, soruların branşlara dağılımına yönelik, sınav sistemi değişikliğinin zamanlamasına yönelik daha çok olumsuz görüşlere sahip oldukları anlaşılmaktadır. Ayrıca öğrenciler üniversite giriş sınav sistemi değişikliğinden etkilenip/etkilenmedikleri ve etkilendilerse nasıl etkilendiklerine yönelik de daha çok olumsuz görüşlere sahiptir. Öğrencilerin daha çok olumsuz düşüncelere sahip olmalarında, 12. sınıf öğrencisi olmaları yani o yıl sınava girecek olmaları ve değişikliğin bu öğrencilerin sınava gireceği yıl, dönem içinde yapılmasından kaynaklanabileceği akla gelmektedir ki bu hususun öğrenciler tarafından sıkça ifade edildiği görülmüştür.

Üniversiteye giriş sınavı gibi önemli ve belirleyici sınavlara girecek olan öğrencilerin kaygı, endişe ve stresleri bulunmaktadır. Sınavla ilgili değişiklik yapılması, bunun dönem içinde duyurulması ve belirsizliklerin hemen çözülememesi gibi durumlar öğrencilerin var olan kaygı, stres durumlarını arttırmış ve görüşlerini olumsuz etkilemiş olabilir. Yapılan değişiklikler elbette faydalı olacağı düşüncesiyle yapılmış, öğrenci ve velilerin yararı gözetilmiştir. Örneğin sınav puan türlerinin azaltılması, oturum sayılarının düşürülmesi, Türkçe ve matematiğe daha fazla önem verilmesi gibi hususlar olumlu değişiklikler olarak değerlendirilebilir. Akpınar ve Aydın (2007: 71) tarafından yapılan bir çalışmada, eğitim sistemimizde yapılan değişimleri öğretmenlerin olumlu bulduğu ve yeni rolleri benimsedikleri ancak eğitim ihtiyacı içinde buldukları ifade edilmektedir. Benzer durum öğrenciler için de geçerli olabilir. Sınava giren öğrenciler açısından düşünüldüğünde yapılan olumlu revizeler bile zamanlama yüzünden son dakika değişikliği olarak algılanabilmektedir. Öğrencilerin, öğretmenlerin veya velilerin yapılan değişikliklere alışmaları ve uyum sağlamalarının zaman alabileceği unutulmamalıdır. Çalışmanın sonuçlarına göre aşağıdaki öneriler sunulmaktadır:

✓ Üniversite giriş sınavı gibi milyonlarca öğrenciyi, öğretmeni ve aileyi ilgilendiren sınavlarla ilgili yapılan değişikliklerin planlamasının titizlikle yapılarak, belirsizliklere mahal verilmeyecek şekilde ve en az 2 yıl önceden ilan edilmesi sağlanabilir. Ayrıca o yıl sınava girecek öğrencileri kapsamayacak şekilde uygulanabilir.

✓ Bu tarz sınavlarda yapılacak değişiklikler konusunda öğrenci, öğretmen, veli, okul yönetimleri vb. paydaşların görüşleri alınabilir.

✓ Yapılan değişikliklerin sonrasında öğrenci, öğretmen, velilere yönelik bilgilendirme çalışmalarına ve değişikliklerin doğru anlaşılmasına odaklanılabilir.

- ✓ Soru sayıları ve branşlara dağılımı tekrar gözden geçirilebilir.
- ✓ Bu tarz sınavlarda yapılan değişikliklerin doğru ve hızlı bir şekilde anlaşılabilmesi için radyo, televizyon, sosyal medya vb. iletişim araçları daha fazla kullanılabilir.
- ✓ Benzer çalışmalar farklı örneklem gruplarıyla ve 11. sınıf gibi farklı ortaöğretim seviyesindeki öğrencilerle yapılabilir ve sonuçlar karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Akpınar, B. ve Aydın, K. (2007). Eğitimde değişim ve öğretmenlerin değişim algıları. *Eğitim ve Bilim*, 32(144), 71-80.
- Arslan, M. (2004). Eğitim sistemimizin kapanmayan yarası - yükseköğretime geçiş. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16, 37-51.
- Bakırcı, H. ve Kırıcı, M. G. (2018). Temel eğitimden ortaöğretime geçiş sınavına ve bu sınavın kaldırılmasına yönelik fen bilimleri öğretmenlerinin görüşleri. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 383-416.
- Başkan, Z. ve Alev, N. (2009). Kamu personeli seçme sınavında (KPSS) çıkan soruların öğretmenlik meslek derslerine göre kapsam geçerliği. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 29-49.
- Baştürk, S. (2011). Üniversiteye giriş sınavına hazırlanma sürecinin öğrencilerin matematik öğrenmeleri üzerine olumsuz yansımaları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi*, 40, 69-79.
- Berberoğlu, G., Arıkan, S., Çalışkan, M., Ekinci, P., İpekçioğlu S. ve Sevgi, S. (2012). Geniş ölçekli sınavlarda kapsam geçerliği nasıl sağlanır? *Cito Eğitim: Kuram ve Uygulama*, 17, 10-22.
- Büyüköztürk, Ş. (2016). Sınavlar üzerine düşünceler. *Kalem Eğitim ve İnsan Bilimleri Dergisi*, 6(2), 345-356.
- Can, E. (2015). Qualitative obstacles in Turkish education system and suggestions. *Kamla-Raj Anthropologist*, 20(1,2), 289-296.
- Can, E. (2017). Öğrenci görüşlerine göre merkezî sınavların etkilerinin belirlenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 58, 108-122.
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Görmez, M. ve Coşkun, İ. (2015). 1. yılında temel eğitimden ortaöğretime geçiş reformunun değerlendirilmesi. *SETA Analiz*, 114, 1-24.
- Gültekin, İ. ve Arhan, S. (2015). Seviye belirleme sınavında (SBS) Türkçe alanında sorulan soruların kapsam geçerliliği açısından incelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi*, 206, 69-96.
- Gür, B. S. ve Çelik, Z. (2009). Türkiye’de millî eğitim sistemi: yapısal sorunlar ve öneriler. Ankara: SETA.
- Gürbüz, O. ve Kincal, R.Y. (2018). Türkiye’de yükseköğretime geçiş sürecinin analizi: gelişmeler, modeller ve uygulamalar. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(24), 33-54. doi: 10.29329/mjer.2018.147.3.
- Karakaya, İ. ve Tavşancıl, E. (2008). Yükseköğretime öğrenci seçme sınavı (ÖSS)’nin yordama geçerliği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 8(3), 987-1019.
- Karlı, M. D. ve Üstüner, I. Ş. (2001). Üniversiteye giriş sınav sistemindeki son değişikliğe ilişkin öğrenci algıları. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2, 35-44.
- Kelecioğlu, H. (2002). Ortaöğretim öğrencilerinin üniversiteye giriş sınavları ve sınavın öğrenimlerine etkisi hakkındaki görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi*, 23, 135-144.
- Köse, M. R. (1999). Üniversiteye giriş ve liselerimiz. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 51-60.
- Kutsal, D. ve Bilge, F. (2012). Lise Öğrencilerinin tükenmişlik ve sosyal destek düzeyleri. *Eğitim ve Bilim*, 37(164), 283-297.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis: An expanded sourcebook* (2.baskı). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Oral, H. (2012). Yükseköğretime geçiş sınavına yeni bir sistem önerisi: İlahiyat fakültesi örneği. *Yükseköğretim Dergisi*, 2(1), 10-12.
- ÖSYM, (2018). https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2018/YKS/SSS_05062018.pdf adresinden 10.10.2018 tarihinde erişilmiştir.
- ÖSYM, (2018). https://dokuman.osym.gov.tr/pdfdokuman/2018/YKS/KILAVUZ_28062018.pdf adresinden 11.10.2018 tarihinde erişilmiştir.
- Özden, M. (2007). Öğrenci seçme sınavı (ÖSS) kimya sorularının kapsam ve düzey yönünden değerlendirilmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9, 84-92.
- Şişman, M. (2018). *Eğitime Giriş* (17. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Temli-Durmuş, Y. ve Kasa, B. (2015). School principles and teachers’ evaluations on the reasons decrease in University Entrance Exams. *Journal of Educational Sciences Research*, 5(1), 165-190.
- Ünsal- Barlas, G., Karaca, S., Onan, N. ve Işıl, Ö. (2010). Üniversite sınavına hazırlanan bir grup öğrencinin kendilik algıları ve ruhsal belirtileri arasındaki ilişki. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 1(1), 18-24.

- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112), 7-17.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, K. ve Altınkurt, Y. (2011). Öğretmen adaylarının Türk eğitim sistemine ilişkin görüşleri. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 8(1), 943-973.
- YÖK, (2018). <http://www.yok.gov.tr/web/guest/yks-sss-ve-cevaplari-ile-puan-turleri> adresinden 10.10.2018 tarihinde erişilmiştir.

EXTENDED ABSTRACT

In the 2017-2018 academic years, the university entrance examination system was changed and it was called as the Higher Education Institutions Examination. Not only the name of the university entrance examination system, but also the number of sessions in the exam, exam dates, number of questions and the distribution of questions by branches have been changed. According to this, the examination will consist of two sessions. The validity of the scores obtained from the first session (TYT), which consists of 120 questions, prepared for the purpose of measuring the basic competencies of the students, is specified as 2 years. The second exam, the Field Proficiency Test (AYT) will consists of 160 questions, which will be prepared based on the high school curriculum. The placement score will be calculated by adding 40% of the score obtained from the TYT exam, 60 % of the score obtained from the AYT exam, the secondary school achievement score and the students will be placed in higher education institutions according to this score (HEB, 2018: 1-14). As it is understood from this information, it is comprehended that fundamental changes were made in the university entrance examination system in terms of content and format. It is important how the changes are perceived by the students who are the first degree responders. In this context, the aim of this study is to reveal the opinions of the 12th grade high school students about the changing university entrance examination system and to evaluate the university entrance examination system in this regard. In the study, the following questions were sought:

- ✓ What are the general opinions of 12th grade students about changing the university entrance examination system?
- ✓ What are the opinions of the 12th grade students about the changes made in the university entrance examination system?
- ✓ What are the opinions of 12th grade students on the distribution of questions in the new university entrance examination system?
- ✓ What are the 12th grade students' opinions about the timing of the examination system change?
- ✓ Has the change of the university entrance examination system affected the 12th grade students? If so, how did it affect?

Regarding the first sub-problem of the study, it is understood that the 12th grade students' negative views (82.1 %) towards the change of university entrance examination system are higher than their positive opinions (17.9 %). In the report prepared by Gür and Çelik (2009: 29-30), it is stated that the university entrance examination system has changed frequently but the problems cannot be solved because the fact that the changes made are not integral but are part improvements.

Regarding the second sub-problem of the study, it is understood that the 12th grade students' negative opinions (72.1 %) about the changes in the university entrance examination system were higher than their positive opinions (27.9 %). Concerns about the validity and reliability of central examinations are highlighted in different studies (Berberoğlu et al., 2012: 10-21; Can, 2017: 111; Görmez and Coşkun, 2015: 21; Karakaya and Tavşancıl, 2008: 987).

Regarding the third sub-problem of the study, it is understood that the 12th grade students' negative opinions (65.2%) about the distribution of questions in the new university entrance examination system are higher than their positive opinions (34.8 %). One of the most important changes in the university entrance examination system is the reduction of the number of questions and their distribution by branches. In the first session of the previous exam system, 160; in the second session, 340 questions were asked. The number of questions in the first session (TYT) was reduced to 120 while the number of questions in the second session (AYT) was decreased to 160 (HEB, 1-7). As can be seen from these figures, the number of questions has been severely reduced and this is often perceived as negative by students.

Regarding the fourth sub-problem of the study it is understood that the 12th grade students' negative opinions (92.9 %) about the timing of the university entrance examination system change are higher than their positive opinions (7.1%). In a study conducted by Bakırcı and Kırıcı (2018: 384), it was stated that the abolition of TEOG without creating a new examination system created a number of contradictions and hesitations on stakeholders, increased concerns and reduced the interest and motivation of the students. It is understandable that students' negative perceptions about the timing of the exam since changes related with it announced during the semester.

Regarding the fifth sub-problem of the study, it is understood that the 12th grade students' negative views (76 %) are higher than their positive opinions (24 %) about how they were affected by the change of university entrance examination system if they were affected. Baştürk (2011: 69) reports that the preparation process for the university has negative effects on students' learning. There may be different reasons for this situation, but it is a known fact that the emotions anxiety, stress etc. that students experience during the examination process

are above a certain level negatively affects learning. In our country, it is stated that the life of high school students passes through a heavy pace due to intensive school course schedules, preparation for exam, private lessons, and this situation is the source of intense stress experienced by high school students and it is stated that burnout occurs as a result of excessive stress (Kutsal and Bilge, 2012: 284-285).

According to the results of the study, some suggestions are presented below:

✓ Changes in examinations such as university entrance exams can be made in a way not to cause uncertainties and to be announced at least 2 years in advance.

✓ Opinions of stakeholders like students, teachers, parents, school managements etc. can be taken related with this kind of exam changes.

✓ The number of questions and their distribution to the branches can be revised.